

УДК 338.2

Н. Шведа, канд. екон. наук, доц.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ЯК ОСНОВА ЇЇ РОЗВИТКУ

N. Shveda, PhD (Economics), Assoc. Prof.

Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University, Ukraine

DIGITALIZATION OF THE ORGANIZATION AS THE BASIS OF ITS DEVELOPMENT

Сучасний бізнес постійно змінюється. Цьому сприяють багато різних факторів, зокрема зміни в суспільстві, поява нових потреб, глобалізація ринку тощо. Не останнє місце серед цих факторів посідає діджиталізація, котра за останніх декілька років суттєво змінила як товари, так і бізнес-процеси організацій. Сьогодні цифрові трансформації в бізнесі є не стільки бажанням самих бізнесменів, а об'єктивною необхідністю. Фактично, бізнесу потрібно навчитись працювати віддалено та з великими обсягами інформації, які стають товаром, що користується попитом.

Діджиталізація – це впровадження цифрових технологій з метою оптимізації та автоматизації бізнес-процесів, покращення комунікаційних зв'язків зі споживачами та підвищення ефективності господарської діяльності [1-2]. Діджиталізація стосується не тільки появи і розвитку соцмереж, ютубу та інших сайтів. Вона вказує на входження цифрових технологій в господарські процеси організацій і в щоденне життя. Фактично, діджиталізація включає будь-яку діяльність чи процеси, що стали можливими завдяки цифровим технологіям [1].

Зміна у веденні діяльності організацій пов'язана з тим, що відбувається зміна класичних моделей поведінки споживача на ринку. Зокрема:

- покупці бажають робити покупки, не виходячи з дому, але при цьому акцентують увагу на зручності та швидкості роботи із відповідними сайтами чи платформами;
- покупці бажають оплачувати покупки, не виходячи з дому, при цьому користуючись відповідними платіжними засобами.

Саме тому сучасний світ переходить до «покупок онлайн». Така ситуація веде до того, що суттєву частку ринку захопить та компанія, котра зможе запропонувати «покупки онлайн» своїм покупцям через найвдаліші інструменти. Завдяки діджиталізації організації зіштовхуються з новими конкурентними проблемами та конкурують із все більшою кількістю опонентів, про яких раніше навіть не здогадувались.

Фактично, використання цифрових технологій має бути направлене на підвищення ефективності діяльності та розвиток організацій. Цьому сприятиме розширення можливостей щодо проведення глибокого аналізу, оптимізації основних процесів, спрощення управлінських процесів та прийняття інформованих рішень. Діджитал-трансформація веде до зміни підходів в сфері управління, організації діяльності, зовнішніх комунікацій тощо.

До завдань управління, що виникають в організаціях в умовах діджиталізації, можна віднести наступні [3]:

- реорганізація бізнес-процесів організації на основі сучасних цифрових технологій;
- підвищення ефективності управління та обґрунтованості прийнятих рішень;
- забезпечення своєчасного прийняття та узгодження управлінських рішень на різних рівнях у сучасних нестабільних ринкових умовах;
- скорочення термінів обробки інформації та проведення своєчасної та якісної діагностики як внутрішнього, так і зовнішнього середовища;
- підтримка високого рівня знань в галузі сучасних технологій серед менеджменту та фахівців різних сфер діяльності;

- підтримка високого ступеню готовності до змін та викликів зовнішнього середовища.

Цифрові технології створюють певні конкурентні переваги для організації [2]:

- високий рівень конкурентоспроможності;
- економію фінансових та природних ресурсів;
- оптимізацію роботи з масивом інформації;
- лояльність клієнтів;
- формування іміджу організації;
- зростання продуктивності праці тощо.

Діджиталізація включає певні елементи, а саме [2]:

1. Кіберфізичні системи – це механізми, в основі дій яких є певні комп'ютерні алгоритми. Їх основною метою виступає створення способів передачі і отримання інформації, зв'язок з подібними пристроями через інтернет, поширення програмного забезпечення з використання мобільних додатків.

2. 3D-друк – технологія, де методом накладання послідовних шарів матеріалу за даними цифрової моделі створюється тривимірний об'єкт. Основним інструментом цієї технології є 3D-принтер.

3. Робототехніка – орієнтована на виготовлення робототехнічних систем, які здатні автоматизувати складні технологічні процеси та полегшити працю людини у важких та небезпечних умовах.

4. Великі дані – охоплюють групу технологій та методів, що дають можливість аналізувати та обробляти великі масиви інформації, як структурованої, так і не структурованої, задля отримання якісних та нових знань.

5. Інтернет речей – глобальна мережа пристроїв, підключених до інтернету, а саме «речей» з влаштованими сенсорами, датчиками, здатними передавати та обмінюватися інформацією через спільні центри контролю, управління та обробки інформації.

Отже, розвиток організації залежить від безлічі факторів, однак усім учасникам ринку доведеться змінюватися значно швидше в аспекті цифрових трансформацій, ніж це відбувається сьогодні. Керівництву організації необхідно чітко усвідомлювати необхідність переходу на «цифровий шлях», але разом з тим потрібно пам'ятати про те, що діджиталізація – це незворотній процес, що вимагає серйозного підходу, та при її впровадженні потрібно розуміти в якому напрямку варто рухатись.

Література

1. Жигалкевич Ж. М., Залуцький Р. О. Діджиталізація як основний фактор розвитку бізнес-структур. *Ефективна економіка*. 2020. №11. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2020/99.pdf

2. Лазоренко Т. В., Шолом І. Л. Діджиталізація як основний фактор розвитку бізнесу. URL: <file:///C:/Users/user/Downloads/201186-D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-449799-1-10-20200422.pdf>

3. Яценко В. В. Діджиталізація – сучасний фактор розвитку бізнес-процесів. *Ефективна економіка*. 2022. №2. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/2_2022/202.pdf